

*Latvijas Nacionālās bibliotēkas
Atbalsta biedrība
Reģ.Nr. 50008034971
Gada pārskats par 2019. gadu*

LATVIJAS NACIONĀLĀS BIBLIOTĒKAS ATBALSTA BIEDRĪBA

GADA PĀRSKATS

PAR 2019. GADU

SATURS

	Lpp.
Bilance	3
Ieņēmumu un izdevumu pārskats	4
Ziedojumu un dāvinājumu pārskats	5
Detalizēta informācija par izlietotajiem ziedojumiem un dāvinājumiem	6
Ziņojums pie 2019. gada pārskata	7
Revidenta ziņojums	23

*Latvijas Nacionālās bibliotēkas
Atbalsta biedrība
Reģ.Nr. 50008034971
Gada pārskats par 2019. gadu*

Bilance 2019. gada 31. decembrī

AKTĪVS	Piez. Nr.	31.12.2019. EUR	31.12.2018. EUR
1. Ilgtermiņa ieguldījumi			
I. Ilgtermiņa nemateriālie ieguldījumi			
II. Pamatlīdzekļi			
1. Pārējie pamatlīdzekļi		991	499
Pamatlīdzekļi kopā:		991	499
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā:	1.	991	499
2. Apgrozāmie līdzekļi			
I. Krājumi			
1. Saņemtie un neizlietotie mantiskie ziedojumi un nopirktie krājumi	2.	25 377	24 610
Krājumi kopā:		25 377	24 610
II. Debitori			
1. Debitori		4 352	2 440
Debitori kopā:	3.	4 352	2 440
III. Naudas līdzekļi (kopā)	4.	450 232	278 192
Apgrozāmie līdzekļi kopā:		479 961	305 242
Aktīvu kopsumma:		480 952	305 741
PASĪVS	Piez. Nr.	31.12.2019. EUR	31.12.2018. EUR
1. Rezerves fondi			
1. Iepriekšējo gadu rezerves fonds		280 294	293 015
2. Pārskata gada rezerves fonds		178 937	(12 721)
Fondi kopā:		459 231	280 294
II. Īstermiņa parādi			
1. Nodokļi un VSAOI	5.	613	1 420
2. Pārējie kreditori	6.,7.	21 108	24 027
Īstermiņa parādi kopā:		21 721	25 447
Kreditori kopā:		21 721	25 447
Pasīvu kopsumma:		480 952	305 741

2020. gada 23. marts

LNB Atbalsta biedrības valdes priekšsēdētāja
Undīne Būde

_____

LNB Atbalsta biedrības valdes locekle
Karina Pētersone

_____

*Latvijas Nacionālās bibliotēkas
Atbalsta biedrība
Reģ.Nr. 50008034971
Gada pārskats par 2019. gadu*

Ieņēmumu un izdevumu pārskats par 2019. gadu

	Piez. Nr.	2019.g. EUR	2018.g. EUR
I. Biedru nauda, iestāšanās nauda un citas gadskārtējās iemaksas.	8.	830	680
II. Saņemtie ziedojumi un dāvinājumi.	9.	303 496	50 490
III. Saņemtie atbalsti.	10.	32 050	32 059
IV. Ieņēmumi no saimnieciskās darbības.	11.	10 338	1 322
V. Citi ieņēmumi.	12.	21 094	23 374
Ieņēmumi kopā:		367 808	107 925
VI. Izdevumi statūtos paredzēto mērķu un uzdevumu veikšanai. Administratīvie un saimnieciskās darbības izdevumi.	13.		
1. Atalgojums.		24 038	25 435
2. Sociālās apdrošināšanas maksājumi.		5 319	5 667
3. Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums un norakstīšana.		428	331
4. Citi izdevumi.		159 086	89 213
Izdevumi kopā:		188 871	120 646
VII. IEŅĒMUMU UN IZDEVUMU STARPĪBA		178 937	(12 721)

2020. gada 23. marts

LNB Atbalsta biedrības valdes priekšsēdētāja
Undīne Būde _____

LNB Atbalsta biedrības valdes locekle
Karina Pētersone _____

Ziedojumu un dāvinājumu pārskats par 2019. gadu

	Piez. Nr.	2019 EUR	2018 EUR
I. Atlikums pārskata gada sākumā.		107 259	127 450
II. Pārskata gadā saņemto ziedojumu un dāvinājumu kopsumma.		303 496	50 490
1. Neierobežotai lietošanai (t.sk. vispārējie ziedojumi).	14.	251 865	0
1.1. Fiziskas personas, nerezidenti.		251 865	0
2. Noteiktam mērķim (t.sk. mērķziedojumi).	14.	51 631	50 490
2.1. LR reģistrētas juridiskas personas.		10 000	6 000
2.2. Juridiskas personas-nerezidenti		71	0
2.3. Fiziskas personas rezidenti.		10 711	12 282
2.4. Fiziskas personas, nerezidenti.		29 327	31 843
2.5. Anonīmi (Nezināmi) ziedotāji.		1 522	365
III. Ziedojumu un dāvinājumu izlietojuma kopsumma.		148 093	70 681
1. Neierobežotai lietošanai paredzēto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums.	15.	47 317	0
2. Noteiktam mērķim paredzēto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums.	16.	100 776	70 681
2.1. Sabiedriskā labuma darbībai.		90 448	54 869
2.2. Administratīvajiem izdevumiem.		10 328	15 812
VI. Atlikums pārskata gada beigās.		262 662	107 259

2020. gada 23. marts

LNB Atbalsta biedrības valdes priekšsēdētāja
Undīne Būde

LNB Atbalsta biedrības valdes locekle
Karina Pētersone

*Latvijas Nacionālās bibliotēkas
Atbalsta biedrība
Reģ.Nr. 50008034971
Gada pārskats par 2019. gadu*

**Detalizēta informācija par izlietotajiem ziedojumiem un dāvinājumiem
2019.gadā**

N.p.k	Ziedojuma un dāvinājuma izlietojuma apraksts	Ziedojuma un dāvinājuma izlietojums (euro)	Ziedojumu izlietojuma summa (euro)		Ziedojumu izlietojuma veids (euro)		Sabiedriskā labuma darbības joma	Sabiedriskā labuma mērķa grupa	Sabiedriskā labuma guvēju skaits
			Mērķziedojumi (noteiktiem mērķiem)	Vispārējie ziedojumi (neierobežotai lietošanai)	Sabiedriskā labuma darbībai (SL)	Administratīvajiem izdevumiem (AI)			
1	Atbalsts LNB darbībai un attīstībai bibliotēkas popularizēšana, satura veidošana un krājuma papildināšana.	92305,38	44988,70	47316,68	92305,38	0,00	1,4,6	1-8 15, 17	110 000*
2	Atbalsts Latvijas bibliotēku materiāli tehniskās bāzes un kapacitātes stiprināšanai, bibliotēku satura un krājumu papildināšanai.	24102,87	24102,87	0,00	24102,87	0,00	1,4,6	1-8 15, 17	74 000**
3	Lasīšanas veicināšanai, programmai "Grāmatu starts"	21356,74	21356,74	0,00	21356,74	0,00	1,4,6	15	2868
4	LNAB administratīvie izdevumi	10328,29	10328,29	0,00	0,00	10328,29	1,4,6	1-8 15, 17	
	Kopā	148093,28	100776,60	47316,68	137764,99	10328,29			

* Aprēķins veikt izmantojot LNB statistikas datus.

** Aprēķins veikts izmantojot LNB sagatavoto pārskata ziņojumu "Latvijas bibliotēkas 2017. un 2018. gadā".

2020. gada 23. marts

LNB Atbalsta biedrības valdes priekšsēdētāja
Undīne Būde

LNB Atbalsta biedrības valdes locekle
Karina Pētersone

**Ziņojums pie 2019.gada pārskata
Informācija par biedrību**

Biedrības nosaukums Latvijas Nacionālās bibliotēkas
Atbalsta biedrība

Juridiskais statuss Biedrība

**Reģistra Nr.
datums** 50008034971
1998. gada 18. maijs

**Pārreģistrācijas datums
Biedrību un nodibinājumu reģistrā** 2005. gada 2. jūnijs

Adrese Mūkusalas iela 3, Rīga, Latvija

Vadītājs, valdes priekšsēdētāja
Undīne Būde, amatā no 13.04.2007.

Valdes locekļi:
Jānis Dripe, amatā no 29.04.2009.
Vīta Jermoloviča, amatā no 29.04.2009.
Dzintra Dzene, amatā no 29.04.2009.
Irīna Pīgozne, amatā no 15.04.2019.
Inese Zandere, amatā no 15.04.2019.
Olīta Rozenberga, amatā no 29.04.2009.
Karina Pētersone, amatā no 11.04.2018.
Tadeušs Surgofts, amatā no 15.05.2013.

Pārskata periods 01.01.2019. – 31.12.2019.

Revidents

SIA "D.Daņēvičas revidentu birojs"
zvērinātu revidentu komercsabiedrība
LZRA licence Nr.33

Dagnija Daņēviča
Atbildīgais zvērināts revidents
Sert. Nr. 72
Valdes locekle

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības svarīgākie sasniegumi pārskata gadā un attīstības perspektīvas

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība (turpmāk - Biedrība, LNBAB) 2019. gadā darbojusies ar statūtos noteikto mērķi finansiāli un intelektuāli atbalstīt Latvijas Nacionālo bibliotēku un mūsdienīgas bibliotēku sistēmas attīstību valstī.

Lai īstenotu norādīto mērķi, Biedrība realizējusi projektus un aktivitātes sekojošos virzienos:

1. Atbalsts Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) darbībai un attīstībai – bibliotēkas popularizēšana, tās attīstības veicināšana un krājuma papildināšana.
2. Atbalsts Latvijas bibliotēku materiāli tehniskās bāzes un kapacitātes stiprināšanai, bibliotēku satura un krājumu papildināšana.
3. Atbalsts LNB lasīšanas veicināšanas programmas „Grāmatu starts” norisei Latvijas bibliotēkās.
4. Biedrības valdes un biroja darbība.

Konkrētāk par minētajiem darbības virzieniem:

1. Atbalsts LNB darbībai un attīstībai - bibliotēkas popularizēšana, tās attīstības veicināšana un krājuma papildināšana.

1.1. 2019. gadā īstenots projekts „**Septītās debesis bērniem**“, lai palīdzētu LNB vizuāli un funkcionāli pilnveidot Bērnu literatūras centra (BLC) lasītavu, kas ir kļuvusi par bērnu un viņu vecāku iemīļotu apmeklējuma vietu, taču savā funkcionalitātē un telpas iekārtojumā, tāpat kā pārējās LNB lasītavas, bija salīdzinoši “akadēmiska”, vairāk piemērota bērnu literatūras pētniekiem nevis bērniem. Šo projektu Biedrība īstenoja pēc LNB lūguma sadarbībā ar BLC un Latvijas arhitektu biroju “Gaiss” un uzņēmumu “Latvijas Finieris”. Iedvesmojoties no ārvalstu labākajiem piemēriem un ņemot vērā bērnu intereses, tika radīts jauns bērnu lasītavas projekts - izmainīts telpas zonējums, saglabājot jau esošās labās lietas, tika izgatavoti jauni grāmatu plaukti ar mazajiem lasītājiem paredzētām nišām, uzcelts namiņš un radīts “mežs” ar kokos iekārtiem šūpuļtīkliem. Māksliniece Rūta Briede lasītavas vizuālajam noformējumam radījusi oriģinālu dizaina valodu, kas ir saprotama bērniem un palīdz orientēties gan lasītavas funkcijās, gan šeit pieejamajā grāmatu krājumā. Pateicoties viegli pārvietojamām mobilajām mēbelēm, lasītavu iespējams pārveidot un piemērot dažāda vecuma bērnu vajadzībām un interesēm.

1.2. 2019. gadā Biedrība LNB Draugu telpā organizēja **literāru sarunu ciklu „Stāsta otra puse”** par daudzveidīgām tēmām:

1) "Neredzamais karš jeb maz zināmais par pretošanās kustību Latvijā" bija veltīta Latvijas nacionālo partizānu kustības jeb mežabrāļu un mežamāsu atspoguļojumam latviešu literatūrā. Sarunā piedalījās Vilis Seleckis, Sanita Reinsone un Māris Rungulis - grāmatu autori un vēsturnieks Andrejs Keizars.

2) “Kad rakstot no svešinieka kļūsti par savējo”, sarunas viesi bija Latvijā rakstoši un publicēti citu tautību autori, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, bet viņu literārie un radošie darbi top un tiek izdoti Latvijā: krievu rakstnieks, tulkotājs, publicists Roalds Dobrovenskis, britu rakstnieks un žurnālists Maiks Koljērs, dzejniece, mūziķe un māksliniece Jeļena Glazova.

3) “Rakstnieks trimdā – pašizpaušme vai latvietības saglabāšana” bija veltīta trimdas literatūrai: kas veicināja nepieciešamību rakstīt svešumā, kāda ir trimdas literatūras loma valodas, identitātes, atmiņas un latvietības saglabāšanā, kam rakstīja trimdas rakstnieks. Sarunas viesi - trimdas latviete, valodniece un dzejniece Lalita Muižniece, trimdas latvietis, filologs, rakstnieks un Latvijas Okupācijas muzeja biedrības valdes priekšsēdis Valters Nollendorfs, literatūrzinātniece Inguna Daukste-Silasproģe.

4) “Paaudzes rakstniecībā – konflikts vai mijiedarbība?” dažādu laikposmu autori diskutēja par rakstnieku paaudžu atšķirībām, kas dominē paaudžu attiecībās - konflikts un noliegums vai

pārmantojamība un mijiedarbība? Sarunas viesi: finanšu nozares speciālists un rakstnieks Toms Kreicbergs, rakstniece, dramaturģe un žurnāliste Monika Zīle, rakstniece un tulkotāja Baiba Zīle un apgāda „Zvaigzne ABC“ valdes priekšsēdētāja Vija Kilbloka.

5) „Godīgas sarunas par vidi ar bērniem“ tika aicināti bērni un ģimenes, un tā bija veltīta aktuālajiem vides aizsardzības jautājumiem. Kopā ar viesiem: grāmatas “Plastmasas huligāni” autori Agnesi Vanagu, TV žurnālisti, Pasaules Dabas fonda un LNB simtgades vēstnesi Kristīni Garklāvu un Latvijas Dabas fonda padomes locekli, biškopi Andreju Briedi bērni noskaidroja, ar kādām vides problēmām sastopamies šodien, ko mēs ikviens varam darīt, lai pasaule ap mums kļūtu tīrāka, sakoptāka, drošāka, labāka. Radošajā darbnīcā ar mākslinieci Līvu Ozolu tika apgleznoti auduma maisiņi.

6) „Literārā pastaiga pa Rīgu“ viesi bija radošas personības, kuru literārajos vai kino darbos Rīgai veltīta īpaša loma - režisore Anna Viduleja, rakstnieks un grāmatas “Svina garša” autors Māris Bērziņš, rakstniece un grāmatas “Maskačkas stāsts” autore Luīze Pastore.

7) „Ainava 19. gadsimta Latvijas mākslā un dzīvē“ vienlaikus bija arī kalendāra “V. Z. Štāfenhāgena Latvijas ainavas 2020” prezentācija. Pasākuma dalībniekiem LNB Letonikas un Baltijas centra lasītavas galvenā bibliogrāfe Aina Krieva demonstrēja bibliotēkas krājumā glabātos Štāfenhāgena albumus, mākslas zinātnieks Valdis Villerušs iepazīstināja ar Štāfenhāgena gravīru nozīmi Latvijas un Eiropas mākslā, savukārt Jānis Stepiņš, viens no grāmatas “Kārļu muiža. Laiki un likteņi” autoriem, stāstīja par saimnieciskās dzīves attīstību Latvijā muižu laikos.

8) „Saistoši un mūsdienīgi par nopietno“ notika sadarbībā ar Jāņa Rozes apgādu. To vadīja Renāte Punka. Sarunas viesi - mākslas vēsturniece Aiga Dzalbe, filozofs Artis Svece, tulkotāja un redaktore Inga Karlsberga. Diskusijas centrā bija literārie darbi, kas pievēršas nopietnām, sarežģītām, smagām un eksistenciālām tēmām un uzrunā dažādas paaudzes.

9) “Klusie līdzgaitnieki” saruna bija veltīta rakstnieku un dzejnieku dzīvesbiedriem, kuriem bijusi nozīmīga loma un kuri bijuši nenovērtējams atbalsts viņu radošajā darbībā. Sarunā piedalījās Ausma Kantāte, Karina Pētersone, Sarmīte Neibarte un Indra Rubene.

1.3. Biedrība turpina popularizēt Latvijas Nacionālās bibliotēkas krājumā esošās kultūras vērtības. 2019. gadā no LNB krājuma bagātībām tika izceltas vācbaltiešu mākslinieka Vilhelma Zīgfriāda Štāfenhāgena 19. gadsimtā radītās Latvijas pilsētu un lauku ainavu gravīras, lai radītu mākslinieciski skaistu sienas kalendāru 2020. gadam “**V. Z. Štāfenhāgena Latvijas ainavas**”. Tēlnieks un zīmētājs Štāfenhāgens (1814—1881) dzimis Kuldīgā un bijis Jelgavas pilsētas mākslinieks. Apceļojot Latvijas un Igaunijas gleznainākās vietas, Štāfenhāgens, līdzīgi kā tā laika vācu, šveiciešu un austriešu mākslinieki, zīmējis pilsētu ainavas un lauku dabas skatus, muižas un pilis. Viņa darbi izdoti vairākos albumos 19. gadsimta otrajā pusē. Ar albumu “Baltijas skatu kartes” mākslinieks kļuva slavens visā Baltijā. Štāfenhāgena gravīru īpaša vērtība ir to lielā kultūrvēsturiskā nozīme. Pēdējā laikā īpaša uzmanība

tiek pievērsta vācbaltu kultūrvēsturiskajam mantojumam, tādēļ arī šis izdevums izcels nozīmīgu tā daļu – Štāfenhāgena veidotās Latvijas pilsētu panorāmu un lauku ainavu gravīras. Kalendāram tika izmantoti unikāli gravīru oriģinālizdevumi, kas glabājas LNB krājumā.

1.4. Biedrības izveidotā ceļojošā izstāde un katalogs “**Gaismas pils un Gaismas tīkls. Birkerta projektētā Latvijas Nacionālā bibliotēka un 9 Latvijas arhitektoniski izteismīgākās publiskās bibliotēkas**” pievērš uzmanību starptautisku atzinību guvušajam Gunara Birkerta projektētās Latvijas Nacionālās bibliotēkas ēkas arhitektoniskajam veidolam, kā arī izceļ 9 Latvijas arhitektoniski veiksmīgākās bibliotēkas reģionos. 2019. gadā izstādi bija iespējams aplūkot jaunajā Talsu bibliotēkā. Kopš atklāšanas izstāde jau eksponēta 11 reizes Latvijā un Baltkrievijā, kopumā to apmeklējuši 28 450 skatītāju

1.5. Kopš 2006. gada līdz bibliotēkas jaunās ēkas pabeigšanai, Biedrība īsteno projektu “**Iemūžini savu vārdu Gaismas pilī!**”, lai aicinātu sabiedrību atbalstīt LNB ar ziedojumiem un kā pateicību saņemtu iespēju iemūžināt savu vārdu LNB interjerā. Pēc Gaismas pils atklāšanas Biedrība turpina vākt ziedojumus LNB popularizēšanai, attīstībai un satura veidošanai,

*Latvijas Nacionālās bibliotēkas
Atbalsta biedrība
Reģ.Nr. 50008034971
Gada pārskats par 2019. gadu*

projektiem, kam valsts finansējums nav piešķirts, vai ir nepietiekošs. Katra ziedotāja vārds, kurš ziedojis Biedrības darbībai, īstenotajiem projektiem un aktivitātēm, tiek iemūžināts LNB ēkas

iekšstelpās saskaņā ar Ziedojumu nolikumu. Informācijas par ziedotāju izvietojums Gaismas pilī atkarīgs no ziedotās summas apjoma: 1 – 449 EUR – ziedotāja vārds tiek ierakstīts

elektroniskajā ziedotāju grāmatā; 450 EUR – uz plāksnītes pie krēsla; 700 EUR – uz plāksnītes pie galda; 1500 EUR – uz plāksnītes pie plaukta; 5000 EUR un vairāk – iegravēts Lielajā ziedotāju sienā Gaismas pils vestibilā; 70 000 EUR un vairāk – ziedotājs iegūst tiesības uz īpašas pateicības zīmes izvietojumu Gaismas pils lasītavās.

Kopš akcijas uzsākšanas tajā iesaistījušies 445 ziedotāji: 375 ziedotāju vārdi lasāmi Lielajā ziedotāju sienā, 18 ziedotāju vārdi - uz plāksnītēm pie krēsliem, 19 - uz plāksnītēm pie galdiem, 33 - uz plāksnītēm pie plauktiem, un 3 ziedotāji iemūžinājuši savu vārdu pie auditorijām. Ziedojumi palīdzējuši atbalstīt un popularizēt Latvijas Nacionālo bibliotēku un bibliotēkas visā Latvijā, bagātinājuši to saturu un attīstījuši bērnos lasītprieku.

LNBAB mājas lapā ir izveidota un tiek uzturēta vārda iemūžināšanai izraudzīto interjera priekšmetu **rezervēšanas sistēma**. Vienlaicīgi ar rezervēšanu ziedotājs var veikt arī naudas iemaksu, jo Biedrības mājas lapā tiek piedāvāta iespēja **ziedot ar kredītkarti**. Lai saglabātu detalizētu informāciju par katru ziedotāju, tiek uzturēts **automatizēts Ziedotāju reģistrs**.

1.6. 2019. gadā Biedrība nodrošināja LNB **Draugu telpas** darbību bibliotēkas pirmajā stāvā. Draugu telpa tapusi, pateicoties ziedotāju atbalstam. Tā ir publiska un brīvi pieejama vieta ikvienam bibliotēkas apmeklētājam, tā izveidota, lai sekmīgāk popularizētu Gunāra Birkerta radīto Nacionālās bibliotēkas ēku un bibliotēkas saturu Latvijā un pasaulē. Draugu telpa pulcē kopā bibliotēkas draugus, dažāda vecuma un interešu domubiedrus, gan literatūras profesionāļus, gan aizrautīgus lasītājus. LNB Draugu telpā iespējams iegādāties īpašus, Biedrības radītus LNB suvenīrus, piemiņas veltes, kas izveidotas, lai popularizētu Latvijas Nacionālo bibliotēku, tās ēku, simbolisko arhitektūru, saturu, krājumu un notikumus. Draugu telpā notiek neliela formāta domubiedru tikšanās, sarunu cikli, semināri, radošo grupu sanāksmes, grāmatu prezentācijas utml. pasākumi. Šajā telpā izvietots arī Latvijas Simtgades biroja Informatīvais centrs un notiek simtgades pasākumu publiskās

prezentācijas. Draugu telpas darbību nodrošina Biedrības izveidotais nodibinājums "Gaismas pils atbalstam". Visi ieņēmumi no suvenīriem tiek izlietoti Draugu telpas uzturēšanā un jaunu suvenīru izveidošanā.

1.7. 2019. gadā Biedrības **ziedojumu stendi** bija izvietoti: LNB ēkas pirmā stāva vestibilā un starptautiskajā lidostā „Rīga”. Stendi aicināja ziedot LNB Bērnu literatūras centra īstenotajām lasīšanas veicināšanas programmām.

2. Atbalsts Latvijas bibliotēku materiāli tehniskās bāzes un kapacitātes stiprināšanai, bibliotēku satura un krājumu papildināšana.

2.1. Lai papildinātu Latvijas bibliotēku saturu ar vērtīgu oriģinālliteratūru un to piedāvājumu - ar sabiedriski nozīmīgiem pasākumiem, Biedrība īstenojusi **Marinas Kostņeckas atmiņu krājuma "Mans XX gadsimts"** izdošanu. Krājumā iznākušas četras grāmatas – „Mans XX gadsimts” un „Vēstules no XX gadsimta” krievu un latviešu valodā. Grāmatā „Mans XX gadsimts” apkopotas autore atmiņas par Atmodas laiku. Etniskās krievietes Marinas Kostņeckas cīņa par Latvijas neatkarību ļāvusi viņai iemantot tautas cieņu un mīlestību, tādēļ autore atmiņu stāstu par Latvijai nozīmīgo laiku papildina otra grāmata - „Vēstules no XX gadsimta”. Grāmatas sniedz nozīmīgu liecību par Latvijas neatkarības atjaunošanas periodu. Atmiņu krājums abās valodās ļauj visplašākajai Latvijas sabiedrībai uzzināt, vērtēt un kopīgi diskutēt par pagājušā gadsimta otrās puses notikumiem, par Latvijas neatkarības cīņu un radošo personību lomu tajā, balstoties autore dokumentētajās atmiņās. Marinas Kostņeckas

*Latvijas Nacionālās bibliotēkas
Atbalsta biedrība
Reģ.Nr. 50008034971
Gada pārskats par 2019. gadu*

atmiņu krājuma dāvināšana bibliotēkām dod iespēju Biedrībai organizēt autores tikšanās pasākumus ar lasītājiem bibliotēkās. Autores neparastā personība, aizraujošais dzīves stāsts un izcilais stāstnieces talants rada negaidīti lielu interesi un piesaista visdažādākā vecuma, tautību un interešu klausītājus. 2019. gadā Biedrība bibliotēkām kopumā uzdāvinājusi 232

grāmatas, notikušas 8 tikšanās ar rakstnieci – Ogrē, Rīgā pensionātā “Liepa” un Tautas frontes muzejā, Pļaviņās, Ventspilī, Tukumā, Misā un Limbažos, kopējais apmeklētāju skaits - 563.

2.2. Atzīmējot Latvijas simtgadi un LNB Atbalsta biedrības 20. darbības gadu, Biedrība 2018. gadā izveidoja ceļojošo izstādi un katalogu „**Bibliotēkas, kas palīdzēja izaugt Latvijai!**”. Izstādē atspoguļoti stāsti par 12 Latvijas publiskajām bibliotēkām – Alūksnes novada Alsviķu bibliotēku, Beverīnas novada Mūrmuižas un Kauguru bibliotēku, Liepājas Centrālajā zinātnisko bibliotēku, Jūrmalas Alberta Kronenberga Slokas bibliotēku, Kuldīgas novada Krišjāņa Valdemāra Ēdoles pagasta bibliotēku, Rīgas Centrālās bibliotēkas Ziemeļblāzmas filiālbibliotēku, Pļaviņu novada Klintaines pagasta bibliotēku, Limbažu Galveno bibliotēku, Gulbenes novada Tīrzas pagasta bibliotēku, Salacgrīvas novada bibliotēku, Ventspils bibliotēku, Dobeles novada Centrālo bibliotēku. Šīm bibliotēkām ir simboliska nozīme Latvijas tapšanā par valsti, izstāde un katalogs izceļ bibliotēku bagāto vēsturi un dibināšanā iesaistītās personības. Latviešu nācijas veidošanās norisinājās vēl pirms valsts dibināšanas. Pirms vairāk nekā 150 gadiem (19. gs. vidū) aizsākās mazo bibliotēku dibināšanas process Latvijā. Pirmo latviešu bibliotēku 1848. gadā Ēdolē izveidoja Krišjānis Valdemārs. Bibliotēkas izveide bija cieši saistīta ar latviešu jauniešu pašizglītību, domām par latviešu zemnieku tiesībām un brīvības centieniem. Turpmākajos gados līdz pat jaunās valsts – Latvijas Republikas – laikam dažādās Latvijas vietās tika dibinātas bibliotēkas. Bibliotēku rašanās cieši saistīta ar latviešu nacionālās pašapziņas veidošanos, alkām pēc zināšanām, izglītības un kultūras. Savukārt zinoša, kulturāla un izglītota sabiedrība ir viens no nosacījumiem valstiskuma apziņas formēšanās procesā, valsts izveidē, izaugsmē un pastāvēšanā. Ne vienmēr bibliotēku dibinātāji bija vietējās pilsētas vai pagastu pārvaldes iestādes. Vairums

bibliotēku izveidotas, pateicoties Latvijas vēsturei nozīmīgu personību privātām iniciatīvām, tā piemēram, Limbažu bibliotēku dibina Baumaņu Kārlis, Jānis Misiņš dibina bibliotēku Tīrzas pagastā, Augusts Dombrovskis izveido bibliotēku Mīlgrāvī. Izstādes apmeklētājiem caur bibliotēku stāstiem tiek sniegts ieskats dzimtās puses un Latvijas bibliotēku vēsturē, godināts atsevišķu personību vai cilvēku grupu ieguldījums kā pozitīvs un iedvesmojošs paraugs līdzdarbībai kopienas attīstībā. 2019. gadā izstāde eksponēta 15 Latvijas pilsētās vai pagastu centros. Līdz šim izstādi apskatījuši vairāk nekā 20 000 interesentu.

2.3. 2019. gadā Biedrība turpinājusi projektu “**Uzdāvinī datoru savai bibliotēkai!**”, lai palīdzētu stiprināt Latvijas publisko bibliotēku materiāli tehnisko bāzi ar darbaspējīgu datortehniku. 2008. gadā Latvijas publiskās bibliotēkas saņēma Melindas un Bila Geitsu fonda dāvinātos datorus, diemžēl lielākā daļa bibliotēku joprojām nodrošina pakalpojumus apmeklētājiem ar šiem datoriem, jo pašvaldībām nav bijusi iespēja novecojušās nolietotās datortehnikas vietā iegādāties bibliotēkām jaunus datorus. Tādēļ Biedrība atsākusi īstenot projektu, kurā bibliotēkām tiek piedāvāti dāvinājumā lietoti datori no uzņēmumiem, kuriem darba specifika paredz regulāru datortehnikas atjaunošanu, datori ir labā tehniskā stāvoklī un sagatavoti darbam bibliotēkās. 2019. gadā Biedrība 37 bibliotēkām uzdāvināja 50 datorus, ko saņēma dāvinājumā no SIA “TET”.

2.4. Ar Biedrības starpniecību visas Latvijas publiskās bibliotēkas 2019. gadā dāvinājumā saņēmušas divas jaunas grāmatas: muzeja un pētniecības centra „Latvieši pasaulē” grāmatu „Dziesma. Svētki. Dzīve”, kurā apkopotas mutvārdu liecības par dziesmu svētku tradīciju ārpus Latvijas; Elvitas Rukas grāmatu “Kāda pētnieka dzīve” par zinātnieku, akademiķi un Latvijas materiālmehānikas zinātniskās skolas radītāju Vitautu Tamužu. No katras grāmatas bibliotēkām dāvināti 800 eksemplāri, kopā **1600 grāmatas**.

3. Atbalsts lasīšanas veicināšanas programmai „Grāmatu starts”.

Biedrība 2019. gadā turpināja atbalstīt LNB Bērnu literatūras centra radīto lasīšanas veicināšanas programmu 3-6 gadus veciem bērniem „Grāmatu starts”, lai palīdzētu to īstenot valsts mērogā. Projekta galvenā ideja ir iepazīstināt pirmsskolas vecuma bērnus un viņu vecākus ar vietējo bibliotēku, dāvināt bērniem Mazā pūčulēna komplektus un iedrošināt vecākus kopā ar bērniem apmeklēt bibliotēku un lasīt grāmatas. Mazā pūčulēna komplektā

bērni saņem skaistu mugursomiņu ar grāmatu un mīļlietiņu – projekta logotipu – pūčulēnu. Komplektā ietilpst arī īpaši vecākiem veidots buklets, kas iedvesmo lasīt bērniem priekšā, skaidro lasīšanas nozīmi bērna attīstībā un mudina vecākus kopā ar bērniem apmeklēt vietējo bibliotēku. Projekts tiek īstenots, lai pārliecinātu atbildīgās valsts institūcijas par īpašas

lasīšanas veicināšanas programmas nepieciešamību arī pirmsskolas vecuma bērniem un viņu vecākiem, vēlamies pierādīt programmas ilgtspēju un noderīgumu bibliotēkās.

Mazā pūčulēna komplekts radīts sadarbībā ar mākslinieci Indru Sproģi, kura veidoja mugursomas un rotaļlietas dizainu, mākslinieks Mārtiņš Mačs veidojis vecākiem domātā bukleta dizainu. 2019. gadā bērniem tika dāvināta Māras Cielēnas grāmatiņa „Krupītes karpītes”, ko izdevis apgāds „Lietusdārzs”.

2019. gadā “Grāmatu startā” **iesaistījies 86 Latvijas bibliotēka** (Alojā, Ānē, Babītē, Bauskā, Baložos, Bebreņē, Bilskā, Cēsis, Cīravā, Daugavpilī, Dundagā, Dvietē, Elejā, Ērgļos, Ērgemē, Garozā, Gulbenē, Ilūkstē, Kalētos, Kalnciemā, Kazdangā, Kārķos, Krotē, Kuldīgā, Kursīšos, Ķekavā, Kolkā, Krustpilī, Jaunpēterniekos, Jaunpilī, Jaunsātos, Jelgavā, Jēkabniekos, Jūrmalā, Jēkabpils novadā, Jūrmalā, Laidzē, Lielplatonē, Lielvircaivā, Liepājā, Limbažos, Litenē, Līvānu novadā, Ludzā, Lugažos, Madonā, Misā, Murmastienē, Nākotnē, Ogrē, Ozolniekos, Pāvilostā, Pilskalnē, Platonē, Pļaviņās, Pociemā, Purmsātos, Pūrē, Preiļos, Rīgā, Sabilē, Saulkrastos, Sesavā, Sēļos, Slampē, Skaistā, Skultē, Sprogos, Subatē, Šķēdē, Talsos, Trikātā, Tukumā, Valdemārpilī, Valmierā, Vainās, Vaivē, Valkā, Vidagā, Vijciemā, Ventspilī, Zaļeniekos, Zvārtavā), kā arī divas latviešu skolas ASV (Vašingtonā un Ņujorkā).

2019. gadā Biedrības pārstāvji turpināja piedalīties un informēt bibliotekārus par "Grāmatu starta" norisi un pieteikšanos tam Latvijas reģionālo bibliotēku semināros. Kā arī dalījās ar savu pieredzi "Grāmatu starta" īstenošanā Latvijā starptautiskā seminārā, kurš norisinājās Lietuvas Nacionālajā bibliotēkā Viļņā. Seminārā par pirmsskolas vecuma bērnu lasīšanas veicināšanas programmām Latvijas pieredzes stāsts izskanēja līdzās Anglijas, Čehijas, Nīderlandes prezentācijām.

2019. gadā ar Biedrība atbalstu bibliotēkas saņēmušas **956 “Grāmatu starta” komplektus**, kopumā “Grāmatu starta” aktivitātēs piedalījušies vairāk kā **2868 bērni** un viņu ģimenes. No projektā iesaistītajām bibliotēkām, bērniem un vecākiem saņemtās pozitīvas atsauksmes apliecina projekta lietderību un nepieciešamību.

4. LNBAB valdes un biroja darbība.

2019. gadā aktīvi darbojusies Biedrības vadība. Biedrības valde pārskata periodā ir sanākusi uz 10 **valdes sēdēm**. Tika rīkota ikgadējā biedru **kopsapulce**. Kopsapulci vadīja LNBAB valdes priekšsēdētāja Undīne Būde, par LNB aktualitātēm stāstīja LNB direktors Andris Vilks, par Biedrības darbu pārskata gadā ziņoja LNBAB valdes priekšsēdētāja Undīne Būde un direktore Karina Pētersone.

2019. gadā saņemti ziedojumi 303 496 eiro apmērā, kopējais LNBAB savākto ziedojumu apjoms sasniedzis 2 085 540 eiro.

LNBAB kopš 2005. gada darbojas **sabiedriskā labuma organizācijas statusā**, kas ļauj LNB projekta ziedotājiem saņemt likumā paredzēto ienākumu nodokļu atlaidi.

*Latvijas Nacionālās bibliotēkas
Atbalsta biedrība
Reģ.Nr. 50008034971
Gada pārskats par 2019. gadu*

Biedrības attīstības perspektīvas un plānotā darbība 2020. gadā.

- Turpināt sadarbību ar LR Kultūras ministriju, Latvijas Nacionālās bibliotēkas vadību, atbalstot LNB attīstību.
- Turpināt labdarības projektu „Grāmatu starts”, lai palīdzētu LNB Bērnu literatūras centram īstenot lasīšanas veicināšanas programmu bērniem vecumā no 3-4 gadiem un iedrošinātu vecākus ar bērniem kopā lasīt un apmeklēt bibliotēku.

- Uzsākt projektu “Iedvesmas bibliotēka”.
- Izdot LNB arhitektūrai, funkcijām, pakalpojumiem, iespējām veltītu izdevumu latviešu un angļu valodā “Nākotnei izlasāmi. Latvijas Nacionālā bibliotēkā”, “The Castle of Light. National Library of Latvia”.

- Turpināt Latvijas valsts simtgadei veltītās ceļojošās izstādes “Bibliotēkas, kas palīdzēja izaugt Latvijai” eksponēšanu Latvijas bibliotēkās.
- Nodrošināt LNB Draugu telpas darbību: tirdzniecības vietu LNB suvenīriem; organizēt sarunu ciklus; tikšanās ar ievērojamām personībām; grāmatu atklāšanas un citus bibliotēkas draugiem saistošus notikumus.
- Piesaistīt ziedojumus LNB un LNBAB projektiem un turpināt akciju “Iemūžini savu vārdu Gaismas pilī”.
- Nodrošināt ceļojošās izstādes un kataloga “Gaismas pils un Gaismas tīkls. Birkerta projektētā Latvijas Nacionālā bibliotēka un 9 Latvijas arhitektoniski izteiksmīgākās publiskās bibliotēkas” izstādīšanu.
- Uzturēt un attīstīt komunikāciju sociālajos tīklos un mājas lapā.

- Izmantot iespējas saņemt finansiālu atbalstu Biedrības veiktajām aktivitātēm, piedaloties dažādos projektu konkursos.
- Kopā ar LNB strādāt pie aizvien jaunu LNB pakalpojumu ideju attīstības. Turpināt izmantot Biedrības valdes, Uzticības padomes un biedru intelektuālo potenciālu un profesionālo pieredzi.

2020. gada 23. marts

LNB Atbalsta biedrības valdes priekšsēdētāja
Undīne Būde

LNB Atbalsta biedrības valdes locekle
Karina Pētersone
